

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

20. Mord plurimis est repentina, pæne omnibus insperata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Aternitatis Prodromi Caput I.

37

Epist. 16. post. mod. eam expectabis, Nec aliter Annaus: Incertum est, inquit, A quo te loco mors expectet. Itaque tu illam omni loco expecta.

§. 17. Mors sua cuique domi est.

Nvgamur, mortemque procul, procul esse putamus;
At medius lateri hac abdita visceribus;
Scilicet ex illa quâ primùm nascimur hora;
Prorepunt juncto vitæque morsque pede.
Partem aliquam furim, quæ se meretur & ipsa,
De vitæ filo qualibet hora rapit.
Paullatim morimur; momento extinguimur uno,
Vt lampas oleo deficiente perit.
Vt nihil interimat, tamen ipso in tempore mors est;
Et nunc interea dum loquimur, morimur.

In Boreali oceano iuxta Moscoviam piscis est, cui nomen Mors. Hæc maris bellua maximè dentata est, id eus dentibus, quod Cardanus refert, gladium capuli conficiuntur. Corpus cuiusque nostrum, o mortales, vivarium est, in quo piscem hunc, Mortem, aliamus. Ideo non procul nobis hæc bellua querenda est: Mors sua cuique domi est.

§. 18. Mors inexorabilis.

Svrda sit & cautes, & cæca tigris ira,
Sit licet & rabidi vis furiosa frei.
Hanc Zephyri mulcent, componitur illa receptis
Pignoris, scopulos unda manasque domant.
Mors habet indomitos precibusque minis, furor, & furor,
Et saxo, & pelago, & tigris & saxa magis.
Parcas, in quarum colos, licia, stamina, forfices, vitæ necisque mortaliū jus omne transfundere superi, inexorabiles esse, profana finxit antiquitas. Cum enim
Certo veniant ordine Parca
Nulli jussu cessare licet,
Nulli scriptum proferre diem.

Sed nec Lanificas ulli exorare sorores fas est: quem statuere diem, ad amissum observant. Atque hoc ingenio Mortem, omnis, ut ita dicam, hominis expertem, & pictorum pingunt pueri, & alii fingunt artifices. Cæret auribus, ne precantes obaudiat; caret oculis, ne lugentium miseratione moveatur; caret fronte ac genis, ne lævitiam ipsa suam erubescat; caret lingua ac labiis, ne solatiolum aliquod vocale ab eâ expectet; caret denique carne, ut humanitatis sensu careat: soli nervi, & artus, & muscoli, sola ossa supersunt, arcus videlicet & sagittæ, spicula & amenta ad miseros mortales ex destinato feriendos. Et sanè, si quando, tunc maxime eâ se feritate ostentavit, adeoque insulcavit orbi eâ Bellua, cum Christum filium Dei, vitæque omnis auctorem, frustra gementibus saxis, trepidante terrâ, lugentibus stellis, expallescens sole, morientibus Angelis, infando ausu sustulit, heu in ipsius Vitæ vitâ durissimè paratragedians. Quisquis es, si homo es, mors tibi inexorabilis est. Ergo, Vive memor lethi, fugit hora, hoc quod loquor, inde est. Ergo, dies omnis velut ultimus ordinandus est, aut velut primus æternitatis.

§. 19. Mors certissima, est incertissima.

Quid in rebus humanis certius moris? exclamat Bernardus, quid horum mortis incertius invenitur? Senibus quidem in ianuis, adolescentibus in insidiis est. Ergo, Prov. 6. 27. Ne glorieris in crastino, ignorans quid superventura pariat dies. Sed nec Venustus vates hoc nescit: Quis scit, an adjiciant hodiernæ crastina summe

Tempora Dii superi: ---
Cap. 4. v. 13. Jacobus Apostolus luculentissimè, Ecce nunc, inquit, qui dicitis, Hodie, aut crastino ibimus in illam civitatem, & faciemus ibi quidem annum, & mercabimur, & lucrum faciemus (qui ignoratis quid erit in crastino. Quæ est enim vitæ vestra? Vapor est ad modicum parens, & demum exterminabitur) pro eo ut dicatis: Si Dominus voluerit: & si vix-

Tom. I.

Omnes ibimus, omnes, omnes. Siquidem, Omnes 2. Reg. c. 14. morimur, & quasi aqua dilabimur in terram, quæ non revertitur. Neque tu ignorare potes, ita te esse procreatum, nemo mortis meminere a rerum naturâ, & accipiendi spiritus, & ritur qui reddendi, eodem momento temporis legem dici: atque nō vixerit, ut mori nemo solet qui non vixerit: ita nec vivere quidem aliquis potest, qui non sit moriturus, quando nec vivit qui non sit moriturus. sit moriturus incertissimum. Idcirco Christus fidelissimo præmonitu nos excitans: Videte, inquit, vigilate & Marc. 13. orate: nescitis enim quando tempus sit. Et hoc ipsum mox v. 33. 35. 36. repetens: Vigilare ergo, inquit, (nescitis enim quando dominus domus veniat: sed, an mediâ nocte, an galli cantu, an mane) ne, cum venerit repente, inveniat vos dormientes. Quod autem vobis dico, omnibus dico, VIGILATE.

§. 20. Mors plurimis repentina; panem omnibus insperata.

Quis non stabit in vigiliâ contra impetum mortis, quæ omnibus horis imminet, quæ & nullum sibi destinavit tempus quo debeat occurrere? quæ repit, volitat, insilit, nixu tacito, gradu suspensio, nullis antecedentibus signis, nullâ causâ, nullâ cautione, in morbo, in valetudine, in periculo, in securitate; ita nihil ab ejus unguibus sanctum est, aut tutum.

Sanus erat & hilaris Tarquinius cum pisciculi spinâ suffocatus est. Anus quoque Fabius, cum ei tenuis pilus, quem cam lacte hauserat, vitæ rescidit filum. Multa Attilidem mœnordit, & momento temporis extinxit. Cæsar's Dictatoris pater hilariter surgebat de lectulo, & dum calcatur, egit animam. Alius Cæsar dum pede impingit in limen, properantem spiritum excutit. Legatus Rhodiorum causam in senatu magnâ cum admiratione oraverat, in limine curiæ protinus expiravit. Anacreontem poetam, & (si fides Luciano) Sophoclem etiam uvæ acinus necavit. Luciam Marci Aurelii filiam acus punctiuncula occidit. Cn. Bebius Pamphilus, præturâ functus, cum a puero quæssisset horas, sensit illico horam sibi ultimam adesse. Multorum animas præcepit, & insperata lætitia excussit, quod Chiloni Lacedæmonio, & Rhodio Diagoræ contigisse accepimus, qui cum filios in ludis Olympicis victores complecterentur, eodem loci & temporis vestigio sunt exanimati. Denique mors infinitos habet aditus, quibus in aedes nostras irrumpat, & irrepat. Modò enim per fenestras, modò per hypogæa, modò per projecturas, nostras irrumpat, in-
bus proditores repererit, humores dico corporis, mortis aditus, quibus adfuit, consilia tamquam ministris uti solet; tormenta pulvere portas convellit, igne, aquâ, peste, veneno, belluis, hominibus, cunctis denique machinis tantam hanc vitam eripit.

D Miphiboseth Saulis regis filius a domesticis latronibus, cum meridiaret in lecto, est interfectus. Fulco rex Hierosolymorum cum lepore in venaretur, equo lapsus est, cuiusque pedibus conculcatus, egit animam. Iosias omnium regum Iudæ (Davidem excipit) pietate, sanctimonîâ, liberalitate facillè princeps, cum Necho Aegyptiorum Regi, exercitum ducens occurrisset, inopinato sagittæ ictu vulneratus, in castris mortuus est. Divus Ludovicus annum agens quinquagesimum septimum, in orâ Africæ, in medio exercitu, quem pestis populabatur, extinctus est. Egillus Rex Gotthorum, princeps optimus, a furiali tauro, quem facinorosi populares, qui legum severitatem ferre non poterant, emisserunt, crudeliter necatus est. Malcolmus primus Rex Scotorum post multa iustitiæ specimina, noctu cum regnum lustraret, suffocatus est. Nonne multi sani dormierunt, & obdormierunt repente mortui? In prociectu stert animus necesse est.

D

Oza,

Oza, vir in Davidis satellitio non ignobilis, nutantem Arcam, cum Hierosolyma triumphali curru veheretur, obiectis manibus fulcire tentabat, repente tactus est de caelo. In prophetam qui cibum injussu Dei sumplerat, eductum ē silvā leonem Domini manus armavit, à quo est interfectus. Ananiam & Saphiram Christo primum initiatos, repentina vox Petri quasi fulmen in delicti expiationem percussit. Quorum animas æternis suppliciis hæc pœna subductas, bona pars Theologorum sentit. Omittam vetera.

Jacob. Gordon. Chron. in hunc annum.

Anno 1559. Henricus II. Rex Galliarum in ludis, in triumphis, in communi hominum lætitiā est interfectus. Dum enim Parisiis filiae nuptias celebravit, in equestri certamine, pars fractæ lanceæ percussit illius oculum eā vi adacta est, ut expulerit animam. Anno 1491. Alfonso Joannis II. Lusitani regis filius, annum agens decimum sextum splendidissimi ingenii, & summæ expectationis princeps, Isabellam Ferdinandi Hispaniarum Regis filiam duxit uxorem, cujus dos erat, amplissima paternorum Regnorum hæreditas. Celebrantur nuptiæ sexcentorum triumphorum apparatu; ubique ludii, Trojæ, equestres pugnæ, convivia; tantus autem erat luxus, ut calones & medastini in Attalici vestibus fulgerent, quibus subterfuga & holoserica vilioris videbantur pretii. Sed pro dolo! vix mensis erat septimus, cum miser adolescens ad ripam Tagi fluminis in equo juveniliter exultans excutitur, & lethali plagâ obtrito capite datur ad terram, defertur in casam piscatoris, quæ vix illum cum duobus famulis caperet. Decumbit in stramentitiis culcitra, ibi efflat animam. Accurrit Rex adolescentis pater cum Regina matre: vident spectaculum miserabile, versas in lamentationem pompas, surgentem filii adolescentiam, virtutes opesque, quasi nalcetes flosculos, ab improvise Boreâ, decussas, infesto tumultu sepeliri omnia. O subitus rerum turbines! præcipites vel sitimissimorum lapsus!

Hippolytus Guar. l. 6. de Abominandis generis hominis 6. 201.

Vide Insuper Henrici 4. Regis Gall. à Ludovico Richemonte scripta.

Pori corporis sunt ostiola mortis. Sen. ep. 101. med.

Quid alios memorem? Basilium Imperatorem cervus inter venandum, ramo cornu imperitum trajecit, quo vulnere non multo post extinctus est. Vetus monumentum, in castro Ambrosii, prope Quenipontum, testatur equum ab ephæbo nobili subditis calcaribus admisum, ut fossam viginti pedes longam transiliret; transiit, sed eques & equus subitâ & unâ panē morte considerunt. Id equi exuvie ephæbi vestes hodieque loquuntur.

Sed repentinum hoc fatum, probis cum improbis commune est, neque infelicem animæ arguit statum nisi forte quempiam in ipso flagrantis scelesti concursu divine vindictæ feriat telum. Talis fuit Dathan & Abironis exitus, quos in Moysen perduelli animo obfœmâtos hiatu discēdens terra miserabiliter absorpsit. Talis mors Abfalonis, quem majestatis pertinacem reum feralis hasta confixit. Tale quinquaginta satellitum, quos in Eliam parum reverentes celum flammarum globis armatum devoravit. Tale fuit Hebræi hominis exitum, quem cum infami Madianitide vindex trajecit gladius, & lectulum genialem miscuit cum funebri.

Quot pori corporis, tot ostiola sunt mortis. Non ubique se mors propē ostendit; ubique tamen propē est. Quid autem stultius, quam mirari id ullo die factum, quod omni potest fieri. Stât quidem terminus nobis, ubi illum inexorabilis fatum necessitas fixit; sed nemo scit nostrum, quam propē versetur. Sic itaque formemus animum tamquam ad extrema ventum sit; nihil differamus.

NOTÆ IN PRIOREM PARAGRAPHUM.

MORS INFINITOS HABET ADITVS] Ita prorsus est; & dictis addo. Quidam, ut memorant, somniavit leoninis faucibus se necatum. Surgit, somni negligens, ædem sacram cum sociis adit, & in vestibulo

videt leonem saxum hiantē rictu, qui columnam fulserat. Hic ille somnium inter comites non sine risu narrans: Et eni, inquit, hic ille leo est; qui me hac nocte laceravit. Cum dicto manum in saxæ fauces immittit: Et, hic habes, ait, tuum hostem, stringe dentes, si potes, mileo, ac manum hanc præmorde. Vix ista dixerat, & lethale vulnus accepit in hoc innoxio, ut putabat, hiatu: siquidem latebat imâ fauce abstrusus scorpio, qui ubi manum sensit, aculeum exseruit, terigit, extinxit. Itane lapidi etiam sua bilis est? aut ubi mors non est, si vel saxei leones perimunt? Simili fato perit Hylas adolescens, quem in saxæ ursæ faucibus delitescens vipera occidit. Quod lethi genus Martialis describit libro 3. epigrammate 19.

Quid memorem puerum stitiâ de tecto in subeuntis caput decedente oculum? Quem idem Martialis eleganter hoc carmine deflevit.

Qua vicina pluit Vespianis porta columnis,
Et mader aspiduo lubricis imbre lapis,
In jugulum pueri, qui roscida templa subibat,
Decidit hiberno pręgravis unda gelu.
Cumque peregrisset miseri crudelia fata,
Tabuit in calido vulnere mucro tener.
Quid non seva sibi voluit fortuna licere?
Aut ubi mors non est, si jugulatis aqua?
Sic omnino mors infinitos habet aditus, tunc sæpe vicinissima, cuncta minime putatur.

§. 21. Mortis repentina antidotum.

Hic ego, Lector, extra ordinem tres tibi precatōnes velut paradigma propono, repentinæ mortis deprecandæ factas. Tui arbitrii est, aut omnes, aut unam solū quotidie ex animo pronuntiare. Eo numero factæ sunt, ut velut supplices ter ad Christi Domini genia provolvamur, tanti momenti rem petitori. Atque hoc sciamus, hic posse neminem, aut satis cautum, aut nimis esse providum.

Ad repentinam mortem avertebam.

ORATIO PRIMA.

O Misericordissime Domine Iesv, per lacrymas tuas, per agoniam & sanguineum sudorem tuum, per mortem tuam rogo te, a subitaneâ & improvisâ morte libera me.

SECUNDA.

O Benignissime Domine Iesv, per acerbissimam & ignominiosissimam flagellationem ac coronationem tuam, per crucem & passionem tuam amarissimam, per omnem bonitatem tuam, humillimè te precor, ne permittas me sine Sacramentis morte repentinâ ex hac vitâ migrare.

TERTIA.

O Mi amantissime Iesv, o Dominus meus, & Deus meus, per omnes labores ac dolores tuos, per pretiosum sanguinem tuum, per sacrosanctā vulnera tua, per illas tuas, o mi dulcissime Iesv, supremas in cruce voces: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me, per validum illum clamorem tuum: Pater in manus tuas commendo spiritum meum; ardentissimè te rogo, ne subitò hinc tollas me. Manus tuæ, o mi Redemptor, fecerunt me, & plasmaverunt me totum in circuitu, ne quæso, sic repente præcipites me. Da, oro, spatium penitentiae, da felicem & in gratiā tuā obitum, ut ego te totā mente diligam, laudem, & benedicam in æternum.

Verumtamen, o bone Iesv, in manu tua sita sunt omnia, nec est qui tuæ possit resistere voluntati. Vita mea pender à tuo nutu: desinet illa cum tu volueris. Neque ego aliud volo, mi amantissime Deus, quam hoc ipsum tuum velle. Quocumque loco, tempore, morbo extingui me volueris, ita fiat: hæc omnia summe bo-